

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ ЕМЕЛЬКИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АКСУБАЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул. Центральная, д16,
с.Емелькино, 423056

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЕМЕЛЬКИНО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Үзәк урамы, 16 нче йорт
Емелькино авылы, 423056

Тел. (8-84344-4-76-22) ОГРН 1061665002101,
ОКПО 94318599, ИНН/КПП 1603004783/160301001
E-mail: Emel.Aks@tatar.ru, <http://Aksubaevo.tatarstan.ru>

КАРАР

№ 14

22.10.2025 ел

«2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» программасына үзгәрешләр кертү турында 09.11.2015 ел, №11

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлеге Башкарма комитеты КАРАРЫ:

1. . Емелькино авыл жирлеге Башкарма комитетының 2015 елның 9 ноябрендәге 11 номерлы карары белән расланган «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» муниципаль программасына түбәндәге үзгәрешләр кертүгә (, 16.12.2019 ел, № 14, 13.10.2023 ел, № 10, 11.10.2024 ел, № 12 карарлардагы үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне исәпкә алып):

программа исемендә "2016-2020" саннарын «2018-2028 " саннарына алмаштырырга

программа паспортында: «программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2018-2028 еллар
---	-----------------

«программаны финанслау күләме» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

Программаны финанслау күләме	2018-2028 елларга Программаны финанслау күләме 20266,3 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2018 ел-1092,0 мең сум 2019 ел-1108,4 мең сум 2020 елга-1125,0 мең сум 2021 ел-1664,0 мең сум 2022 ел-1670,0 мең сум 2023 ел-1677,0 мең сум 2024 ел-2048,0 мең сум 2025 ел-2701,0 мең сум 2026 ел-3214,0 мең сум 2027 ел-3273,0 мең сум
---------------------------------	---

	2028 ел-3561,1 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерда була һәм бюджетлар формалаштыруны тиешле елга тиешле дәрәжәләрдә, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акчалар бүлөп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш
--	--

2.Өлеге Карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтына (<http://aksubaevo.tatarstan.ru>) урнаштырырга һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мөгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.

3.Өлеге Карар үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Емелькино авыл жирлегә
Башкарма комитеты житекчесе:

Н.И. Михайлова

Н.И.Михайлова

Расланган
Емелькино авыл җирлеге
Башкарма комитеты җитәкчесе
караы белән
22.10.2025 ел № 14

**«2018-2028 елларга Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә мәдәниятне
үстерү» озақ сроклы муниципаль максатчан программасы**

Программа Паспорты

Программа исеме	«2018-2028 елларга Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ,ТР Конституциясе, федераль кануннар, ТР кануннары нигезендә эшләнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукий актлар белән
Муниципаль заказчы-программа координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программа Максатлары	Аксубай районы Емелькино авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен мәдәният, кинематография сәнгате учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Программа бурычлары	1. Милли музыкаль традицияләрне саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү; 2.Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; 3.Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән җәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру сроклары	2018-2028 еллар

Ярдәмче программалар	- «2018-2028 елларда клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгате үстерү» "2018-2028 елларда террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау»
Программаны финанслау күләмнәре	2018-2028 елларга Программаны финанслау күләме 20266,3 мең сум төшкә итә, шул исәптән: 2018 ел-1092,0 мең сум 2019 ел-1108,4 мең сум 2020 елга-1125,0 мең сум 2021 ел-1664,0 мең сум 2022 ел-1670,0 мең сум 2023 ел-1677,0 мең сум 2024 ел-2048,0 мең сум 2025 ел-2701,0 мең сум 2026 ел-3214,0 мең сум 2027 ел-3273,0 мең сум 2028 ел-3561,1 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерда була һәм бюджетлар формалаштыруны тиешле елга тиешле дәрәжәләрдә, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акчалар бүлөп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтмәләргә тиеш
Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре (нәтижәләргә бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләргә күрсәткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2028 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирерчәк: төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру; үзешчән сәнгать сәнгатең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; жирлек халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклап калуға юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны; дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданның белән уртак проектлар саны; жирлектә "Уяв" чауаш халык бәйрәмен үткөрү саны; террорчылык һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә;

	Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегенә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәғлүмати пространство булдыру; Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.
Программаның үтөлешен тикшереп торучу оештыру системасы	Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегенә Советы; Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегенә Башкарма комитеты.

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән аны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә 3 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә мәдәният объектларының гомуми чөлтөрә түбәндәгеләрне үз эченә ала: 3 һәркем файдалана алырлык китапханә, 3 мәдәниял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә һәм үстерүгә 2025 елда җирлек бюджетыннан 934,6 мең сум акча юнәлдерелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 6 кеше тәшкил итә. Шактый акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мәдәният учреждениеләре җиһазларын комплекслы мәғлүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр мәғлүматларына караганда, мәдәният учреждениеләренең гамәлдәге чөлтөрә халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми. Халы бәяләүендә житәрлек тәэмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын урнаштыруның тигез булмавы, гамәлдәге учреждениеләренең чагыштырмача югары "һәркем файдалана алырлык бусагасын" саклап калу;

мәдәният учреждениеләре күрсәтә торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданнарның таләпләренә, өстөнлекләренә һәм өметләренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләренең ял итү һәм иҗат эшчәнлегенә, Мәгариф һәм үзлегенчән белем алу, чаралар үткөрү, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлегенә өчен заманча югары технологияле җиһазлар белән житәрлек дәрәжәдә җиһазландырылмавы, шулай ук халыкның төрле категорияләре, шул исәптән хәрәкәт итүләре аз булган һәм тормыш эшчәнлегендә башка чикләүләр булган мәдәният учреждениеләренең файдалана алуын тәэмин итү чаралары белән тәэмин ителмәве;

сәнгатьнең төрле жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплексларга кытлык

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны чиңгү механизмы

Проблема эчтәлеге	Чиңгү механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәре гражданны сорауларының бөтен диапазонын капламый	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм ысулларын кертү
Мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасының җитәрлек дәрәжәдә үсмәве	Тармакның матди-техник базасын ныгыту һәм мәгълүматлаштыру, җиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчалар, дәүләтнеке булмаган структуралар җәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегә чикләнган затлар өчен мәдәният учреждениеләреннән файдалану мөмкинлегә җитәрлек булмау	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән тәъмин итү, мәдәният учреждениеләрен инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданны өчен җайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектлар эшләү һәм аларны гамәлгә кертү зарурлыгы	Инновацион проектларга, иҗади остаханәләргә грант ярдәме

Программа максатларына ирешүгә аларның йогынтысын минимальләштерү максатында рискларны җайга салу һәм алар белән идарә итү чаралары.

Программаны гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләргә анализ ясауны муниципаль заказчы - Программаның координаторы - Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегә Башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Иң җитди куркынычларга ярдәмче программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертүгә мөмкин. Финанс куркынычы программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс хәвефен чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм ирешелгән нәтижеләргә карап күрсәткечләргә ел саен тәһтимләер кертү тора. Программа чараларын Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегә бюджетыннан финанслау җитмәү куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендәге инновацион проектларның инвестицияләр җәлеп итүчәнлегә механизмнарын булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Административ хәвеф-хәтәр программа белән нәтижәсез идарә итүгә бәйле, бу ярдәмче программаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып тора:

- программа чараларын үтәү барышын тикшереп тору һәм Программаны гамәлгә ашыруга агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;
- программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;
- программа күрсәткечләре (Индикаторлары) үтәлешенә өзлексез мониторинг;
- халыкка мәгълүмат җиткерү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында белешмәләренә ачык бастырып чыгару.

Хәвеф - хәтәрләр белән идарә итү чараларын күрү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижеләлеген һәм нәтижеләлеген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы-координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаның төп максатлары, бурычлары, ахыргы нәтижеләрен һәм аны гамәлгә ашыру срокларын тасвирлау

Программаның максаты 2018 - 2028 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниәтен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәтенең өстенлекләренә нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеген социаль-иқтисадый үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен тиешле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, мәдәният, сәнгать учреждениеләренең җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен җәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы кайбер бурычларны хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыкаль традицияләрне саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә халык сәнгать һөнәрләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм алардан нәтиҗәле файдалануны тәмин итү;

Регионара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле ярдәмче программаларда чагылдырылган.

"2018 - 2028 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" ярдәмче программасы Милли музыкаль традицияләрне саклап калуны һәм үстерүне, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя. Җирлектә муниципаль концерт оешмалары чөптөрөнә бүгенге торышын, 2026 елга кадәр концерт учреждениеләренең үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» ярдәмче программасы террорчылык һәм экстремистлык күренешләренә барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат киңлеген булдыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты-2018-2028 еллар.

Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль, республика, шулай ук Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге бюджеты акчаларынан файдалануны күздә тотып.

Программаны финанслауның гомуми күләме 20266,3 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2018 ел-1092,0 мең сум
 2019 ел-1108,4 мең сум
 2020 елга-1125,0 мең сум
 2021 ел-1664,0 мең сум
 2022 ел-1670,0 мең сум
 2023 ел-1677,0 мең сум
 2024 ел-2048,0 мең сум
 2025 ел-2701,0 мең сум
 2026 ел-3214,0 мең сум

2027 ел-3273,0 мең сум
2028 ел-3561,1 мең . сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фараз характерында була һәм, тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчалардан нәтижәле файдалануын тикшереп тора. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларының барлык башкаручылары белән төзәләр торган муниципаль контрактлар нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актларына төгәл туры китереп гамәлгә ашырыла.

Программаның социаль-иқтисадый нәтижәләлеген бәяләү

Мәдәниятнең фундаменталь үзенчәлегә шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, индивидуумнарның кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә чагыла, бу ахыр чиктә җәмгыять яшәеше нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характерлый торган индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шул ук вакытта конкрет ярдәмче программаларда үз нәтижәләлек күрсәткечләре булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-иқтисадый эффекты Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегә гражданны тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм Емелькино авыл җирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизация курсы тормышка ашыру өчен уңай иҗтимагый атмосфера тудыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районы Емелькино авыл җирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлегә булганда бөтенлеген саклап калуга ярдәм итә торган мәдәни пространствоң бердәмлеген ныгытуда;

ижади эшчәнлек өчен уңай шартлар тудыруда, мәдәнияттә һәм сәнгатьтә халыкка тәкъдим ителә торган мәдәни байлыklarның һәм мәгълүматның төрлелеген һәм аңлаешлылыгын тәэмин итүдә;

мәдәниятне икътисадый үстерү процессларын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителә торган дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу элемент мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасын формалаштыру Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа мәдәниятне үстерү проблемаларын әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә фактта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

«2018-2028 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү " ярдәмче программасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программа исеме	«2018-2028 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү «
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	Аксубай районы Емелькино авыл җирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклап калу; мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакуләм мәғлүмат чаралары, иҗат һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; -халыкта гражданлык үзәнчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга караш формалаштыру буенча эшчәнлекне гәмәлгә ашыру. - эш күнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын яхшырту
Муниципаль ярдәмче программа бурычлары	Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи-мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. План нигезендә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар уздыру. Мәдәни-ял итү чараларында катнашучылар санын арттыру. «Мәдәният» өлкәсендә халыкта гражданлык тәңгәллеген формалаштыруны, иҗади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культурасын тәэмин итә торган системаны үстерү һәм модернизацияләү
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны гәмәлгә ашыру сроклары	2018-2028ел
Муниципаль	Финанслау чыганакалары булып Татарстан Республикасы Аксубай

ь ярдәмче программаны финанслау чыганақлары, шул исәптән еллар буенча:	муниципаль районы Емелькино авыл җирлеген бюджетте акчалары тора											
	Чыгымнар (мең сумнарда)											
	всего	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Жирле бюджет акчалары	23082,6	1087,8	1104,1	1120,6	1660	1666	1672	2043	2696	3209	3268	3556,1
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган нәтижеләре	Төрле дәрәҗәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формироваиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру; Үзешчән сәнгать сәнгатенең клуб формироваиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;											

I. Ярдемче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика,

шул исәптән аны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роленең артуы җәмгыять үсешенең хәзерге этабының үзенчәлегенә булып тора. Шулай ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклап калу сәләтен формалаштыручы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясай. Кешенең иҗади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын чагылдыру һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу җәмгыятьнең мәдәни үсешенең кирәкле критерие булып тора. Халыкның тормыш сыйфатының мәдәни өлешен яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү җирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм өлгә проблемаларны программ-максатчан метод нигезендә хәл итү зарурлыгы белән билгеләнә. Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән-бу хәзерге шартларда мәдәниятне социаль-икътисадый үсешнең иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгели торган конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында социаль әһәмияткә ия максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтиҗәле тотуны тәэмин итәчәк һәм аларга ярдәм итәчәк:

1. Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи – мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

2. План нигезендә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар уздыру.

ПРОГРАММАДА КАРАЛГАН ЯРДӨМЧЕ ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү системасын модернизацияләү.

Өлеге процессны камилләштерү чаралары системасында:

- клуб, китапханә системасында хәзерге этапта халык белән эшләүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;

- инновацион рәвешләргә һәм ысулларны үстерү;

- районның муниципаль берәмлекләргә белән үзара хезмәттәшлеккә тәмин итү;

- мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәмин итү.

- »мәдәният " өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, методларын һәм чараларын эшләү;

- жирлекнең социаль-иқътисадый үсешендә киңрәк мәдәният учреждениеләргә өчен шартлар тудыру;

- халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

**Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә
террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау ярдәмче
программасы паспорты**

Ярдәмче программа исеме	«Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау "(алга таба-Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Башкарма комитеты
Ярдәмче Программаның Максаты	Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданнарның тормышын һәм тынычлыгын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Ярдәмче Программа бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2018-2028 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганакалары:	Ярдәмче программаны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 50,9 мең сум тәшкил итә. сум, шул исәптән: 2018 ел-4,2 мең сум 2019 елга-4,3 мең сум 2020 елга-4,4 мең сум 2021 ел-4,0 мең сум 2022 ел-4,0 мең сум 2023 елда-5,0 мең сум 2024 ел-5,0 мең сум 2025 ел-5,0 мең сум 2026 ел-5,0 мең сум 2027 ел-5,0 мең сум 2028 ел-5,0 мең сум Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм , тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга район һәм республика бюджетыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен

	корректировкаканырга тиеш.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру террорчылык һәм экстремистлык күренешләренең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.
Ярдәмче программаның үтөлешен тикшереп торуны оештыру	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Советы тикшереп тора.

II. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемага характеристика

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхеснең, җәмгыятьнең һәм дәүләтнең иминлеген тәмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрендәге Россия Федерациясендә террорчылыкка каршы тору концепциясе, 2027 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең дәүләт милли сәясәт стратегиясе, шулай ук милләтара, дин ара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән нигезләмәләрне үз эченә алган башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр төшкил итә. Яшьләргә патриотик тәрбия бирү.

Хәзерге вакытта Аксубай районы Емелькино авыл җирлегендә бер генә төркөмгә православие дини оешмасы бар.

Иҗтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, тотрыклылык, яхшы күңеллелек, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең конструктив хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар саны артты.

Шул ук вакытта Ярдәмче программаны әзерләү һәм аны алга таба гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге хәзерге вазгыятьнең киеренке булып калуына бәйле.

Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының, иҗтимагый хәрәкәтләрнең һәм барлык гражданның тырышлыгын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге алдында торган аеруча кискен проблемаларны хәл итүгә мөмкинлек бирерчәк, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүдә уңай тенденцияләр тудыру гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаячак.

III. Ярдәмче программа чаралары
«2018-2028 елларга Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл
жирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау»

№ п/п	Чара исеме	Үтәү вакыты	Башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чараларны гамәлгә ашырырга: авыл яшьләренең мәшгульлеген тәэмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу мөмкинлекләрен киңәйтү; авыл яшьләренең иҗтимагый хәрәкәтен үстерү буенча	2018-2028 ел	Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Башкарма комитеты", Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының "мәдәният бүлеге" МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсендә программа һәм проектларның республика конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.	2018-2028ел	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, "ӨМР мәдәният бүлеге" МКУ, »ӨМР "мәгариф бүлеге" МКУ
3	Җирлекнең дини берләшмәләрендә гыйбадәт вакытында дин тотучыларга дини түземлелекне формалаштыруга һәм саклауга, шулай ук дин тотучыларда террорчылыкны һәм экстремизмны конфликтлы ситуацияләргә хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бәяләүне булдыруга ярдәм итә торган системалы мөрәҗғәгать итү инициативасы белән чыгарга.	2018-2028ел	Җирлек башлыгы
4	Басма һәм электрон массакуләм мәгълүмат чаралары материалларына, уку-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга аларда милләтара һәм төбәкара розгыш-талаш тудыру билгеләрен ачыклау өчен экспертиза үткөрүне	2018-2028ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча)

	оештырырга.		
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2018-2028ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгеге (килешү буенча), Емелькино авыл җирлеген Башкарма комитеты
6	Жәмгыятьтә әхлакый сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның террорчылыктан саклануы, халыкның тормышын тәмин итү объектлары проблемалары буенча «түгәрәк өстәлләр» үткөрү.	2018-2028ел	«Мәгариф бүлгеге «МКУ», Мәдәният бүлгеге " МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты ОДМС
7	Формаль булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар.	2018-2028ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгеге(килешү буенча)
8	Төркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессиялар һәм милли диаспоралар вәкилләргә белән әңгәмәләр үткөрү	2018-2028ел	Россия Федераль миграция хезмәтенен ТР буенча идарәсенен Аксубай районы бүлгеге(килешү буенча)
9	Кешеләр күп була торган биналарда гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда гамәлләр буенча уку дәрәсләргә үткөрүгә оештыру	2018-2028ел	Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеген башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгеге(килешү буенча), «ТР буенча ФПСның 102 ПЧ (килешү буенча)
10	Барлык типтагы мәгариф учреждениеләрендә экстремизмның, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкка өндәүчә теләсә нинди формаларының, зур куркыныч булуын аңлату буенча класс сәгатьләргә системалы үткөрү	2018-2028ел	«Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлгеге, Аксубай муниципаль районының дини конфессиялар вәкилләргә (килешү буенча), Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгеге (килешү буенча)
11	Ярдәмчә программа чараларын мәгълүмат яктыртуны оештыру	Ел дәвамында	«Сельская новь» газетасы редакциясе (килешү буенча), Емелькино авыл җирлеген клубларында стендлар